

A'

**CSÁSZARI ÉS KIRÁLYI FELSÉG
ENGEDELMÉVEL.**

Nro 19.

**Bétsben, Böjt-más Havának (Mártziusnak),
5-dik napján 1802-dik Elztendőben.**

B é t s.

Ö Felsége Januárius 2-dikán következő
értelmű levelet útasított Gróf Pálfi Fő Cancellá-
rius Ö Exc-jához: „Minthogy már azon Magyar
Ország Státus Historiája, melyet Pray Kánonok
készített, annak rendi szerént meg vizsgáltatott,
's el végeztetett: ehez képest a' Cancellária ha-
ladék nélkül rendelést fog tenni az éránt: hogy
a' Magyar Státus historiának Tatítóji az ifjúság
tanításában magokat ezen munkához szorossan
tartssák, az ifjúsággal megértessék, hogy ez ál-

Y

tal, ezen tudományban minden egymástól különböző hibás principiumok el távoztassanak.

Az a' hír érkezett ide Vesepréből, hogy M. Bajzáth József Veszprémi Püspök, Sz. István közép kerefsztjének Vitézze, (Commendatoria) valóságos Titkos Tanácsos Úr Ő Excja, Februárius végén, életének 82-dik esztendőjében, ki múlt a' világból.

A' Schönbruni Cs. K. Kertben lévő ritka állatok közzül, történetből kiszabadult a' Leópárd a' vas kalitzkájából. Mingyárt utánna tódult harmintz felfegyverkezett lovas, puskákkal és kardosan, de a' mellyre éppen szükség nem volt: mivel, ezt az egyéb eránt igen vad állatot, minden ellent-állás nélkül bé-hajtották a' szántóföldekről, 's újra lakatok alá zárták.

Magyar Ország.

Buda Márt. 1-ső napján. Minden órán kiszabadúl a' sajtó alól Taylor munkája, mellyet Danzer Kapitány Úr, ki a' Nemes Magyar Insurrectionnak Generál-Stabjánál tett vólt szolgálatot, először Német, most pedig Deák nyelvre is fordított következő titulus alatt: *Systema Generale Stenographiae Samuelis Taylor, ad linguam Latinam accommodavit J. C. Danzer.* Stenographia alatt azt érti Taylor; hogy kellessék bizonyos jelekkel, 's meg kurtított szavakkal mind azt sebesen le-írni, a' mit mond a' Professor az oskolában, a' prédikáló Pap a' templomban, vagy akár-melley Tag is az Ország Gyűlésében. Már is an-

nyira gyakorolták itt ketten magokat ebben a sebes írásban, hogy akár melly hamar beüzéljen is valaki, nagy részént el-érik pennájokkal.

Keszthelyről Febr. 19-dikén. Eppen most jövök vízfőzsa egy Balaton-melleyéki kis útamból, mellyet egy régen nem látott barátomnak látogatása kedvéért tévék vala. Egy két szóval leírom is a' nevezetesebb tapasztalásimat. — Az út, valamire jártam, mindenütt rozsfz volt; de most nem is tsuda, mert az esztendőnek ezen része még a' középfszerű jó utakat is elrontja. Azomban a' Balaton' mellyékén, kivált a' hol Ország-út nints, még jó időkben is hallatlan rozsfzaknak kell az utaknak lenni. Különösen némely jó bor termő hegyekhez p. o. a' Kisörsi, Ábrahádi, Etséri, Filepi, 's a' t. hegyekhez olly alkalmatlan járás van, hogy tsudálni lehet miképp tudják a' lakosok, különösen óltsó esztendőkben, boraikat el adni és el vitetni. A' hol posvány nints, ott a' kisebb 's nagyobb éles és hegyes köveken való szörnyű zökögés rontja a' szekeret és marhát, 's kedvetlenül az utazót. — Vízfőzsa jövet jobb útunk volt, mert a' Balaton hátán jöttünk jégen, mellyre sok biztatás és bátorítás után csak ugyan reá mertünk menni. Hogy nagy borzadással és félelemmel kezdtünk légyen rajta kotsizni, abból is el lehet gondolni, minthogy közel egy arasznyira levőlt már vágva a' jég a' sok szekereknek tsapása által. De még a' vágás alatt is egy arasznál nagyobb vastagságú jég lévén egymást bátorítottuk, 's mind annyi rettegetések között csak ugyan ismeretséssel kiértünk. Eppen mikor le-leptünk a' jégről,

akkor hallottuk azt a' borzasztó 's mi nálunknál
sebesebben futó hírt, hogy a' múlt napokban már
a' Füredi 'Sidó le-szakadt kotsistól a' jégen,
úgy mindazonáltal, hogy egygyik-lova belé-vez-
tével maga szerentsésen ki-szabadult a' veszedé-
lemből. Szemlélője voltam egy jégen való halás-at-
nak is, mely nem annyira maga vont minket
nézésére, mint az azt leső váró népség. Egy-
gyik téli mulatságok tudnillik a' Balaton' partjá-
hoz közel lévő helységbélieknek, ebben áll, hogy
a' halászok eleibe, kivált estve felé seregesen
ki menjenek, és ott részszerént idejeket töltsék,
's halat vegyenek. Ez az oda sereglés annál szá-
számozabb, mint hogy többnyire a' Balatonhoz
közel lévén, szőlők és pinczék, a' melyeket
egyébaránt is gyakran vagy inkább míg bor van
bennük, naponként meg szoktak keresni, ezek-
ből igen kevés fáradsággal egy tsutora borral
(kulats borral) a' halászokhoz. Hal-vevő, vagy
hal kérő tehát elég van, tsak győzzenek nekik
mit adni a' halászok. Természet szerént azok
leg-szerentsésebbek, a' kik meg-fázott halászok-
nak egy két ital borral kedveskedhetnek. A'
hal sokszor úgy el kél, hogy tsak nem semmi
láttatja sins a' fáradságnak. Ugyan azért, a'
mint nékem beszélették, keveseket ki vévén, a'
halászok semmi gyarapodásra sem kaphattak.
(Folytatása következik.)

Frantzia Ország.

Párisból Febr. 8-dikán. Egygy napszámos,
telő talyigájával akarattya ellen meg tiszított va-

lamelly mellette el menő katonát, mellyen ez annyira meg boszongkodott, hogy kardot ránt, 's a' szegény emberhez hozzá vág. A' napfázmos is óltalmazta magát a' mint tudta, 's egy darab fával úgy meg ütötte a' katonát hogy az mingyárt le bukott. Minekutánna a' katonamagához jött, fel ugrik, 's a' szegény embert kerekszűl döfte, ki alig ment egynehány lépésre, mingyárt meg holt. Ofztályos Generál Duchesme a' katonát tüstént elfogatta, 's igérte hogy példás képpen meg büntetteti. A' Katona tisztek a' meg ölt özvegyének, 's öt gyermekeinek tápláltatására 300 forintot adtak.

Párisból Febr. 16-dikán. Descot nevű helységében van egy különös tehetségű mekhánikus Mellion Jakab, ki azt, a' mit tud, nem a' nevelésének, hanem könnyű elméjének, ritka talentomainak köszönheti. Ez az ember, ki se olvasni, se írni nem tud, már ez előtt 20 esztendővel olyan falra való órát talált fel, melly az ahoz értőktől nagyra betsültetett, 's minden közönséges hir adó levelekben nagy ditséretek között ki hirdettetett. Mostanában pedig még nevezetesebb órát készített; a' melly rúgó, 's sróf által jár, az órákat fortepiánóhoz hasonló hangon jelenti, 's a' mint az ember akarja lehet változtatni. Míkor üt az óra, felső részen szemléltetik, egy kép, melly mindenfelé áldást terjeszt ki, bal kezében tart egygy golyobist, melly a' földet adja elő, jobb kezében pedig egy következő értélmű irást: Az Isten mindent lát, mindent tud. A' Machina kö-

zezin az első Konzul képe látszik, ki fel emelt kézzel egy olaj ágra mutat; 's a' győzedelem által meg koronáztatik. A' Bonapárte feje felett ez az írás olvastatik: Ez okozta a' 9 diki Nóvembert; Ez szabadította meg a' Frantziákat. Más felől jobbról Ő Szentsége képe szemléltetik; ki egygyik kezében tartja a' Szentséget; ugyan azon oldalról van a' Szent Lélek galamb formában leírva, szájában tart egy koronát a' szentségre. Ő Szentsége feje felett, mellyet egy angyal koronáz meg; e' van írva: Ő idvességes áldozat. Azután Ő Szentsége vizsgál tér a' szentséggel. Így megy ez minden órában. Ambár az órák ilyen sok mesterségesen mozgó képek vagynak: még is csak három lábnyi magosságú 18 újnyi szélességű. Ez a' mesterséges találmány mutatja a' hód változásait, a' napok számát; 's az óra tsinálás mestersége reguláiserént van készítve. — Egy ilyen ember, kit a' természet szült, rendkívül való mester emberé, vólt Debretzen tájékán is, Nádudvaron, 's olyan mesterséges nyofzolyát tsinált, mellyből a' katonaság ágyúzott. 's a' t.

Anglia.

Londonból Febr. 10-dikén. Úgy látszik, nem minden fundamentom nélkül való hír az, hogy az Angliai Király, a' Hannóverai Választó Fejedelemséget Hertzeg Adolfoak (más újságok szerént Augustusnak) fíról fíra által engedli. Örülnek ezen a' híren a' mi politikusaink. A' hét esztendő háború folyása alatt, a' vólt a'

principiuma a' Státus dolgaira ügyelő nagy embereinknek, hogy Amérikát Német Országban kell meg-hódoltatni: és éppen ezért fizetett Anglia akkor olly nagy summát, sok Fejedelmeknek, a' midőn 20,000 embernél többet tartott a' maga zsoldján Frantzia Ország ellen. A' mostan leg közelebb a' Frantzia Respublika ellen folytatott háborúban felette sokban került Hannovera meg tartása, oltalmazása, 's azért igen sok dolgokra kellett figyelmezni. Ha ez a' Választó Fejedelemség éppen nem fog függeni Angliától: úgy a' következő hadakozásokban nem lesz a' Ministerek keze úgy meg kötve, az Orzágnak minden erejét a' tengeri hatalom nevelésére fordíthatják.

Londonból Febr. 13-dikán. Astley, egy néma-játék (pantomim) ízerzője, a' többek között Generál Abercrombie halálát adván elő, 150 katonákat, kik az Egyiptomi expedízióban is jelen voltak, ingyen bocsátott be a' játék-néző helybe. Holnap, mintegy 100-an fordítódnak ezen vitéz katonák közzül, az Anglus armáda Egyiptomban vett ditsőséges győzelmének elő-adására.

Midőn az Angliai alsó Ház-gyűlése, a' múlt háborúban tett külső és belső költségek számbavételét sürgette, elő fordult az a' költség is, mellyet Wicham az Anglus zsoldon karónáskodó seregek fizetésére fordított. A' Baváriai seregre 605,000 font sterling, vagy a' mi pénzünk szerént 6 millió 523000 forint; a' Würtembergi seregre 192,120 font sterling, az az,

2 millió 13,320 forint ment. A' számadásból ki jött, hogy általában szólván, sokkal kevesebb ment fel az idegen seregek tartására, mint sem a' mint előre meg volt határozva. M. Robson a' tett költségek előadása után így szólott. Meg vallom, hogy gyanús előttem az Ármádiára tett rendkívül való költség, a' midőn egy olyan békességnak jeleit tapasztaljuk, mely a' nem kényszerített, hanem általunk önként folytatott háború szükségesképpen való terheivel, nem állhat. Az a' mi az Olasz Országai Republikán történt (hogy tudniillik Bonapárté tétetett Praesesévé azon Republikának), eléggé mutatja, hogy mitsodás békességre tarthatunk számot. Előre feltevezem, hogy ha a' Ministerek által láthatták volna a' dolgot, nem siettek volna a' békesség előjáró tikkelyei aláírásával (Itt a' halgatók el nevettek magoka) — Ezen jegyzésem után (folytatta Robson) még a' tett költségekről való számadásra nézve is akarok valamit szólani. A' Florentziai udvarnál volt utolsó Ministerünknek, Windham Úrnak fizetett 110,000 forint, mitsoda arányosságban (proportióban) lehet az ármáda rendkívül való költségével? Továbbá azt kérdem, mire való volt az a' 77000 forint, melyet a' Nápolyba küldöttekre költöttünk? Részemről nem vagyok azzal a' fél millió font sterling el költésével is meg elégedve, melyet Ramsay Úrnak (ki az Austriai armadánál volt Német Országban, 's Wichámmal egygyütt fizetett némelly Anglus zsoldon lévő katonákat) adtunk az idegen seregek tartására. Midőn, a' legutó-

só gyűlésben kérdést tettem az idegenekre tett költség; felől mindenkor csak a' dolgot mellőző feleletet kaptam: egyedül csak most látta azt által először az alsó Ház, hogy a' leg közelebb múlt esztendő, a' más Hatalmasságokhoz tartozó katonaság fizetése miatt, fél millió font sterlingbe került. — Mi szükség volt egy bizonyos Tisztet fizetni, azért hogy a' Törököket az Európai hadi fogásokra, praktikára, meg tanítsa? Vagy Neulandnak, azon summa érdekében, mellyet ő az idegen seregek zsoldja fizetésére adott? Ki hinné azt el, hogy a' Feketék (Négerék) serege tartására 550,000 forint fordítódott, vagy a' a' Bétsben volt követnek Mintónak 2,200,000 forint adódott volna? Az effélék teszik, a' rendkívül való hadi költséget. Mire való a' Feketékkel való öfzve köttetés, a' békeség után? Erre nem könnyű a' felelet. Annyi leg alább bizonyos, hogy a' Nemzet azoknak fizetésére a' múlt esztendőben 50,000 font sterlinget költött. Meg vallom, hogy nem láthatom által a' Lord Mintó Bétsben léte, 's az Egyiptomi sereg közt való öfzve köttetést; következésképpen nem is ítélnék azon summáról, melly a' mint hallom, Mintónak adódott. — Még szólhatnék azon 1,117,000 forint is, melly Lord Elginnek, Konstantinápolyba küldődött. — Úgy tartom, hogy az Egyiptomban lévő seregre tett költséggel csak el palástolódik az a' vesztegetés, a' mi kétség kívül ezután is minden alkalmatossággal, ezen szín alatt meg fog esni. Végezetre, még arról is szólhatnék, hogy a' bé

adott számadások annyiban is hibások, hogy azokra a' nap, idő, nints szorgalmazatosan feljegyezve. Van e' Európában olly Udvar, melyben az ilyen bizonytalanúl fel tett jegyzéseket, számadás-gyanánt be vennék?

Végezte következik.

Elegyes Levelek.

Egyiptom politika változásai rövidesen.

A' Mamelukkok (kik először az Egyiptom tulajdon Fejedelmi által pénzen vett, 's őrizetre rendelt szolgák voltak) uralkodása a' 13 dik százban kezdődött. Minekutánna 1200 elztendő tályán magokat meg erősítették e' rendbe szedték, 's Uraikat ki verték volna: magok állítottak fel egy új katonai igazgatás formáját, melly egész a' mi időkig tartott. Az előkelők a' Mamelukkok közül egy Szultán alatt voltak, kinek köztök nagy tekintete volt ugyan; mindazáltal kormányozása tartóssága személyes talentomaitól függött, 's méltósága nem ment által fiától fira; ha' csak arra magokat gyermekei érdemesekké nem tették. 1382 dik elztendőben más Tzirkassiából (a' Caspium és fekete tenger között) való szolgák, foglalták el Egyiptomot; mellynek lakosai a' Persákkal tartottak; az akkor mind jobban jobban nevedő Török hatalom ellen: de a' mellynek csak ugyan meghódoltak 1517-ben. Hogy a' Törökök fel tételekben jobban boldoguljanak, 's Egyiptomot annál tsendessebben bírassák; igyekeztek a' Mamelukkokat magoknak meg nyerni az által; hogy igen kevés változást tettek az igaz-

gatás dolgában; 's ámbár a' fő kormányozás egy a, Törököktől ki nevezett Basa kezében volt: mindazáltal az alatt való Beyek, (egy egy Tartomány igazgatóji) nagy privilegiumokkal bírtak; úgy hogy a' Basát, ha jussaikba avatkozott, vagy ha nem tetszéseik szerént viselte magát le teheték hivataljából, 's eránta való panaszait a' Fényes Porta eleibe terjeszthetik. A' Szultánnak valamelly adót tartoztak fizetni a' Mamelukok nem különben holmi élelemre tartozó dolgokat adni a' Mekka papság számára. A' leg újabb időkben tsak úgy fizették a' Beyek ezt az adót, a' mint akarták, 's hatalmokat annyira meg nevelték, hogy velek a' Basa szép szóval kevésre mehetett, ha tsak akaratját erővel nem teljesíttette. A' Beyek közül 24 en tettek az úgy nevezett Divánt; vagy azt a' felső Tanácsot, melytől származtak, a' Basától a' Sultán nevébe meg erősített parantsolatok. Majd minden Beyek Mamelukokból az az, Tzirkassiából, Natoliából, Georgiából pénzen vettekbe állottak, kiket a' Beyek, magok nevelték, 's halálok után rangjaikban helyhezttettek. Többnyire kereszttyén szüléktől származtak; azután a' Muhamed vallására kényszerítették; 's minekutánna az Arabs nyelvel meg esmerkedtek, a' Korán értésére taníttattak. Gyakoroltatások nagy részét tette a' fegyver forgatás, lovaglás: a' melly által jó katonák is váltak belőlök. 18, 20 esztendőskorokban lettek, más alacsonyabb hivatalok viselése után, Beyekké, 's utóljára a' Divánba is bé léphettek. Ezekből meg lehet rövideden érteni Egyip-

tomnak egészben 13 századon keresztül volt, 's a' Mamelukkok által formált politikai állását; azomban azt is, mit tesz az, hogy a' Fényes Porta a' Beyek Egyiptomban való uralkodásának egészben véget vetett.

Egygv, a' Párisi hivatalbeli újság által Febr. 7-dikén hirdetett Genuai levélből a' következőket olvassuk: A' mi városunkban a' legnagyobb tsendesség uralkodik. Minden szempillantásban várunk egy rendkívül való Kurirt hozzánk azzal az újsággal, hogy a' Muzka Császár, Pruszfiai 's Angliai Királyok a' Liguriai Respublikát meg fogják esmerni. Olyan tudósítás is érkezett hozzánk, hogy Ő Felsége a' Német Császár, egy tellyes hatalmú Ministerét fogja hozzánk küldeni.

Hágából Febr. 16 dikán. A' Nemzeti adósság, interessével egygyütt 26, 658, 488 forintra ment a' leg közelebb múlt esztendőben. Még a' Frantzia Respublikának is meg kell azon 100 millió forintot fizetni, az 1795-diki egygyezés, ezen kívül 32, 842, 889 forintot, az 1796 diki egygyezés szerént. Minden esztendőben három milliót fizetünk egész 1812-ig: az utólsóban valamivel kevesebbet. Az Interes 1802-től fogva, az egész summa ki fizetéséig megy 7, 870, 871 forintra.

Tudósítások.

Komárom Februárius 20-dik napj. 1802.

A' Kleist' Tavasfiza, 's némelly apró Munkátskái, magyar versekbe lefordítva, most

vagynak sajtó alatt, és a' reánk jövő Jósefnapi Pesti vására el is készülnek. All a' munka 7 árkusból; jó papirosra, jó betűkkel 8-ad rétbén a' magam vígyázása alatt hiba nélkül és tsínosan nyomtatódik. Ezt a' Tsomót (Heft) még más két ilyen Tsomó fogja követni, melly mindenik szintűgy 7 árkusra terjed, és a' három Tsomó tesz osztán egy Kötetet. A' másodikban lesz L i l l a, vagy az érzékeny Dalok; a' harmadikban pedig a' Vitéz Dorottya, vagy is a' Dámák Diadalma a' Farsangon, egy tréfás vitézi verseszet 4 könyvben. Egy tsomónak árra 27 kr. az egész Kötetnek pedig lesz 1 fl. 20 kr. Oka ennek a' drágaságnak részszerént a' papirosnak lévő állapota; részszerént az, hogy Finantziám nem engedett belőle sokat nyomtattatni, és ahoz a' kevéshez is tsak Nemzetemnek 's különösen jó akadémnak tett ígéretem miatt fogattam. Ennek az I. ső Tsomónak kiadását az idevaló Praenumeratio segítette: a' több Tsomókra nézve pedig (mellyek Sz. György napi Debretzeni vásárra készülnek el) tisztelettel jelentem az Érd. olvasó közönségnek, hogy az azokért való Praenumeratiót Pesten a' jövő vásárkor nálam levehetik, vagy vétethetik; és akkor a' Kleistot is a' Praenumerationalis árron meg vehetik, vagy vétethetik: szállásomról pedig könyváros Institoris Úrnál tudósíttathatnak. A' Titt: Előfizető Uraknak ugyan is 1 fl. 20 kr. helyett 1 forinton adódik: egy tsomótska pedig, minthogy a' kinek teszlik külön is veheti, 20 x ron. Két helyre lehet I ső Aprilisig a' pénzt küldeni, t. i. Pestre az említett In-

stitoris Úr Könyvboltjába, melly a' N. Mélt. Űr-
 ményi Jósef Ő Exc-ja' Háza alatt vagyon; és Deb-
 retzenbe, a' magam Házához, melly a' Ref.
 Collegium mellett esik. Tsak hogy az előre fizet-
 ni kívánó Urak, méltóztassák Francon vagy más
 még jobb alkalmatosságon küldeni a' pénzt Pest-
 re vagy Debretzenbe, ahol Institoris Úrnál és
 nálam a' vásárok' idején kéfzen találhatják a'
 Munkát, és Commissionatusaik által kezekhez
 vehetik; mert a' sokfelé való szállítást hogy ma-
 gamra vállalam, azt az én környüállásaim meg
 nem engedik. Sokakra nézve azt is szükséges
 említenem, hogy a' Subscriptio pénz nélkül
 nem Praenumeratio, és az az én nyomtatásom
 éppen semmit sem könnyebbíti: Ha egyszer ki-
 jön a' Munka, Subscriptióval is vagy a' nélkül
 is lehet osztán adni venni. Es így a' kik hozzám
 eddig Titt: Neveiket pénz nélkül felküldötték,
 méltóztassanak megengedni, ha a' Munkával 1
 forintért nem kedveskedhetem. Ellenben a' kik
 feles Exemplárokra praenumerálnak, (akár könyv-
 áros, akár más Karakterűek lgyenck) minden
 tizediket szíves indulatjok' 's fáradságok' béréül,
 ingyen fogják nyerni. Minden Előrefizető Urak-
 nak 's Afízfzonyságoknak Titt. Neveik a' Könyv'
 homlokán ki fognak nyomtatódni. — Az Er-
 délyi Hazafiak' Praenumeratiója Sz. György De-
 bretzeni vásárig bévevődik. — Munkáimnak to-
 vábbi kiadáss és folytatása, Nemzetemnek erán-
 tok való hajlandóságától: az én nemzeti buzgó-
 ságom pedig még a' haláltól sem függ.

Csokonay Vitéz Mihály.

Egy, három árkusból álló könyvetske érkezett a' napokban kezünkhöz, melynek tizíme ez. A' tehén himlőről. Írta Frantzia nyelven Doktor Carenó. Fordította Doktor Stand. Pesten 1802. Egy réz metztesen a' béóltott himlő kelései ábrázoltattnak le, a' béóltás napjai után öt formában, u. m. a' 3-dik, 6-dik, 8-dik, 10-dik, 18-dik napon. Az ára 12 krajtzár. Találtatik Kis István Könyváros Úrnál, s másutt is.

Pesti Professor Schedius Lajos tudós Hazánkfiának azon Munkájából, melyet illy tizim alatt ad ki. Zeitschrift von und für Ungarn, zur Beförderung der vaterländischen Geschichte, Erdkunde und Literatur; az első kötet már kezünkhöz érkezett, mely 144 oldal. nagy 8-ad rétbén. Mi legyen tizélja ezen idő szakaszonként kiadandó Munkának, írjuk a' Magyar Hirmondó 20-dik szakaszszának 40 számú árkusában. Ezen első Kötetben melyet gyönyörködve olvastunk találattnak. A' Bévezetés után,

I. Ertekezések. 1. Néhai Windisch Károly Gottlieb Hazánkfiáról; kinek több, a' Nemzett pallérozására intézett munkái között, nevezetesekek voltak kíváltképpen 1. A' Virtus barátja név alatt hetenként kiadott Munkája Német nyelven. 2. Ő kezdette a' Pozsoni Német Újságot is, mely még ma is folytatódik. 3. Magyar Or-

szágnak politikai, geographiai és históriai leírása. 4. Magyar Ország Geographiája: mind Német nyelven..

2. Pray György. A' Magyar Historia tudós Írójáról, a' ki a' múlt elztendőben September 23-dikán végezte hasznos életét. Számos Munkái mellyeket többnyire deák nyelven írt eléggé esmeretek a' M. Historiában gyönyörködők előtt. — A' kéz írásban maradt Munkái közül nevezetesekezek: 1. *Conspectus Historiae statisticae Regni Hungariae, et provinciarum adnexarum.* 2. *Bethlenii Gabrielis Principatus Transilvaniae, coaevis documentis illustratus.* Tom. II. 3. *Epistolae Procerum Regni Hungariae.* 4. *Epitome rerum sub Josepho II. Leopoldo II. et Francisco II. Regibus Hungariae usque a. 1801 gestarum.*

3. Egy útazás leírása levelekben Krakkótól Bártfáig Sáros Vármegyében.

4. Magyar Országban a' Papi Méltóságok's a' t. lerajzolása. Deák nyelven elő adva.

5. Némely régi pénzekről való tudósítások, mellyek mostanában ásattak ki Erdélyben.

II. Mostanában kijött könyvek Laistroma.

III. Tudósítások. 1. Új Intézetekről. 2. Meghólt hasznos hazafiakról. 3. Hivatalokra lett elő mozdittatásokról. 4. Némelly kiadandó könyvekről.